

General Certificate of Education (Adv. Level) - Second Term Test - March 2019

පැය දෙකයි
Two hours

● **ප්‍රශ්න 4ක් පමණක් තෝරාගෙන පිළිතුරු සපයන්න.**

- 01 -

- (03) i. ඉල්ලුම් නීතිය ගොඩනැගීමේදී යොදා ගන්නා උපකල්පන කවරේ ද? (ලකුණු 2)
- ii. භාණ්ඩයක “ඉල්ලුම ප්‍රසාරණය” හා “ඉල්ලුම අඩුවීම” එකිනෙකට ප්‍රතිවිරුද්ධ සංකල්ප දෙකකි. එකඟ වන්නේ ද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)

- iii. එක්තරා භාණ්ඩයක් සම්බන්ධ සතියක් තුළ වෙළඳපොළ දත්ත කිහිපයක් පහත වගුවේ දැක්වේ.

මිල (රු.)	ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය (ඒකක)
2.00	80
4.00	60

අ) ඉහත ලේඛනයට අදාළ ඉල්ලුම් සමීකරණය ගොඩනගන්න. (ලකුණු 2)

ආ) මිල රුපියල් 6.00 දී පාරිභෝගික පැහැදුම ගණනය කරන්න. (ලකුණු 2)

- iv. කිසියම් භාණ්ඩයක් සම්බන්ධ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සමීකරණය පහත දැක්වේ.

$$Q_d = 40 - 2p \quad (\text{ඉල්ලුම් සමීකරණය})$$

$$Q_s = -50 + 4p \quad (\text{සැපයුම් සමීකරණය})$$

අ) ඉහත ඉල්ලුම් සැපයුම් සමීකරණය උපයෝගී කොටගෙන සමතුලිත මිලේදී ආර්ථික අතිරික්තය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 4)

- v. තරඟකාරී වෙළඳපොළක කිසියම් භාණ්ඩයක් සම්බන්ධ තොරතුරු දී ඇතැයි සිතන්න.

මිල (රු.)	ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය (ඒකක)
5.00	15
15.00	-15

අ) ඉහත ඉල්ලුම් හා සැපයුම් වක්‍ර සරල රේඛීය වේ. ප්‍රස්ථාර සටහනක් ඇඳ සමතුලිතය දක්වන්න (ලකුණු 2)

- vi. “වෙළඳපොළ සමතුලිතයක් ඇතිවීමට අවම සැපයුම් ප්‍රමාණය, උපරිම ඉල්ලුම් ප්‍රමාණයට වඩා වැඩිවිය යුතුය. ඔබ එකඟ වන්නේ ද? හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 4)

- (04) i. උපරිම මිල නියම කිරීම, අවම මිල නියම කිරීම යන සංකල්ප අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)

- ii. මිල පාලනය ඔස්සේ ආණ්ඩුව වෙළඳපොළ ක්‍රියාවලියට මැදිහත් වීමේදී භාණ්ඩ හිඟයක් පැවතුනු විටක සලාක කිරීමේ කාර්ය සිදුකරන මිල නොවන මාධ්‍යයන් කවරේ ද? (ලකුණු 2)

- iii. අවම මිල ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී හටගන්නා ආර්ථික අකාර්යක්ෂමතාවයන්ට තුඩු දෙන අහිතකර ප්‍රතිවිපාක සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 4)

- iv. තරඟකාරී වෙළඳපොළක අලෙවිවන එක්තරා භාණ්ඩයක් පිළිබඳ ඉල්ලුම් සැපයුම් තොරතුරු පහත ලේඛනයෙහි දැක්වේ. ඉල්ලුම් සැපයුම් වක්‍ර සරල රේඛීය වේ.

මිල (රු.)	ඉල්ලුම්කරනු ලබන ප්‍රමාණය (ඒකක)	සැපයුම්කරනු ලබන ප්‍රමාණය (ඒකක)
6	60	20
12	30	50

අ) ඉල්ලුම් සැපයුම් වක්‍ර නිර්මාණය කර සමතුලිත මිල සහ සමතුලිත ප්‍රමාණය දක්වන්න. (ලකුණු 2)

අ) මෙම භාණ්ඩ අලෙවියේදී සැපයුම්කරුවන්ට රුපියල් 2.00 ඒකක බද්දක් රජය විසින් පනවනු ඇත. බද්දෙන් පසු තත්ත්වය ප්‍රස්ථාර සටහනෙහි නිර්මාණය කර ගැනුම්කරුවන්ගේ මිල හා සැපයුම් කරුවන්ගේ මිල දක්වන්න. (ලකුණු 2)

ඉ) බද්ද පැනවීම නිසා පාරිභෝගිකයන්ට හා නිෂ්පාදකයාට දැරීමට සිදුවන බදු බර ගණනය කරන්න. (ලකුණු 2)

ඊ) බදු පැනවීම නිසා පාරිභෝගික අතිරික්තයේ සහ නිෂ්පාදන අතිරික්තයේ සිදුවී ඇති වෙනස පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 2)

උ) බද්ද පැනවීම නිසා ආර්ථිකයට අහිමිවන ශුද්ධ ශුභ සාධනය (අධිබදු බර) කොපමණ ද? (ලකුණු 2)

(05) i. තරඟකාරී වෙළඳපොළක අලෙවිවන භාණ්ඩයකට අදාළ ඉල්ලුම් සැපයුම් වක්‍ර වලට අදාළ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

මිල (රු.)	ඉල්ලුම්කරනු ලබන ප්‍රමාණය (ඒකක)	සැපයුම්කරනු ලබන ප්‍රමාණය (ඒකක)
10	400	0
35	150	250

අ) ඉල්ලුම් හා සැපයුම් වක්‍ර සරල රේඛීය යැයි උපකල්පනය කොට වෙළඳපොළ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සමීකරණ ව්‍යුත්පන්න කරන්න.

ආ) සමීකරණ භාවිතයෙන් සමතුලිත මිලේ දී නිෂ්පාදන අයහාරය ගණනය කරන්න.

ඉ) ආණ්ඩුව නිෂ්පාදකයන්ගේ විවලාස පිරිවැය අඩුකර ගැනීම සඳහා රුපියල් 10 ක ඒකක සහනාධාරයක් ලබාදෙනු ඇත. නිෂ්පාදක සහනාධාරය නිසා භාණ්ඩයට ගැනුම්කරුවන්ට ගෙවීමට සිදුවන මිලත්, නිෂ්පාදකයන්ට ලැබෙන මිලත් ගණනය කරන්න.

ඊ) නිෂ්පාදක සහනාධාරය සඳහා රජයට දැරීමට සිදුවන පිරිවැය ගණනය කරන්න.

උ) නිෂ්පාදක සහනාධාරය නිසා නිෂ්පාදන අතිරික්තය කොතරම් ප්‍රමාණයකින් වැඩිවේද?

ii. පහත දැක්වෙන භාණ්ඩ මත නිෂ්පාදන සහනාධාරයක් ලබාදුන් විට සහනාධාර යේ වැඩි ප්‍රතිලාභයක් හිමිවන්නේ පාරිභෝගිකයාට ද, නිෂ්පාදකයින්ටද යන්න රූප සටහන් භාවිතයෙන් තහවුරු කරන්න.

අ) භාණ්ඩයක සැපයුම් නම්‍යතාව ඉල්ලුම් නම්‍යතාවට වඩා සාපේක්ෂව අඩු අගයක් ගනී.

ආ) භාණ්ඩයක සැපයුම් නම්‍යතාව ඉල්ලුම් නම්‍යතාවට වඩා සාපේක්ෂව වැඩි අගයක් ගනී.

iii. කෘෂිකාර්මික භාණ්ඩවල මිල නිතර උච්චාවචනය වීමක් එහි ප්‍රතිඵල ලෙස ගොවීන්ගේ ආදායම් වල හටගන්නා අස්ථායීතාවයන් බොහෝ විට දක්නට ලැබේ. ඒ සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි න්‍යායාත්මක පදනම පැහැදිලි කරන්න.

iv. ලෝකයේ බොහෝ රටවල් කෘෂි නිෂ්පාදන වල මිල ස්ථායී කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග කවරේ ද?

- (06) i. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී කෙටි කාලය හා දිගු කාලය අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 2)
- ii. කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ශ්‍රීතයක් යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද? (ලකුණු 2)
- iii. “හිතවල එල නීතිය” පැහැදිලි කරන්න. එම නීතිය පදනම් කරගනු ලබන උපකල්පන සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 4)
- iv. සෘජු පිරිවැය සහ ආරෝපිත පිරිවැය අතර වෙනස උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)
- v. පූර්ණ තරඟකාරී වෙළඳපොල දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන ලක්ෂණ කවරේ ද? (ලකුණු 4)
- vi. ආර්ථික විද්‍යාඥයින් විසින් ප්‍රාමාණික ලාභ පිරිවැයක් වශයෙන් සලකන්නේ ඇයි? (ලකුණු 4)

